

Fólkaatkvøðan er nýggja grundarlagið.

Viðá hvar um landið, hús úr húsi, ganga fólkafloksmenn nú og rópa í oyruni á fólk, at *stjórnaruppskotið var tað longsta, sum danska ríkisstýrið kundi ganga fyri at bjóða feroyingum sjálvstýri. Hartil og ikki longur, og tí muga feroingar nú ganga loysingar- ella kvettingarvegin og velja fólkaflokkinn.*

Hetta eru svartastu ósannindi, sum fólkaflokkurin her tútar fólk í oyruni.

Danska ríkisstýrið hevur ásaðnað, at stjórnaruppskotið er burturfallið og kann ikki verða tikið upp aftur, og tá stýrið hóast tað býður okkum nýggjar tingingar um stjórnarmálið, so skilir hvør maður, at tað er upp á eitt víðari gangandi uppskot enn stjórnaruppskotið. Annars vóru nýggjar tingingar skilaleysar.

Eisini vita vit, at danskir politikkarar, sum komu her upp við »Hroar« við Erik Eriksen ráðharra á odda, hava latið orð fallið um, at tað nýggja grundarlagið, sum næstu tingingar koma at byggja á, verður stevnuskrá gamla sjálvstýrisflokksins, og tá nú tað uppskotið, sum javnaðarmenn settu fram á tingi síðsta heyst, liggur tætt upp at stevnuskrá gamla sjálvstýrisins, vil tað siga tað sama sum,

at samgongan millum gamla sjálvstýrið og javnaðarflokkinn hevur allar møguleikar fyri at fáa sín politikk í stjórnarmálinum framdan, um feroingar við valið 8. nov. seta menninr á lista C fjølmentar inn á ting.

Henda støða danska ríkisstýrisins er gjølla samsvarandi úrslitið av fólkaatkvøðuni, sum segði, at feroingar ynsktu meira sjálvstýri enn tað, sum stjórnaruppskotið beyð.

Feroingar! Veljið tí samgonguna millum javnaðarmennn og sjálvstýrismenn,

LISTA C

Harra Cl. Eliassen.

Eg havi lisið grein tygara í »Føroyatíðindie«. Skilji av henni, at tygaru eru imóti loysing. Tað eri eg eisini. Men tað, ið eg ikki skilji, er, at undirstreymurin í grein tygara móti loysing er álít til sambandið. Og enn minni skilji eg tygara »fina«, men harða og órættvísa álóp á socialismuna. Eg fari tí sum maður, ið hevur hildið av tygum, at loyva mær at siganøkur vegleiðandi orð til tygara.

Hvussu kunnu tygum hava álít á sambandinum, tá ið søgan, hin politiska søgan, sigur okkum, at sambandið er tann flokkur, ið við illgitan trústi loysingartankan ella »videina« inn á fólk, tá ið sambandsformaðurin Effersøe tveitti orðið »separatist« (loysingarmaður) aftan á Jóannes bónda Patursson og so góðar Danavínir sum J. H. Poulsen í Skopun, S. P. úr Konoy, Simun av Skarði o. fl. Hetta gjerdi hann í eini tíð (1906), tá ið Jóannes bóndi og aðrir yrktu »hymnur« til Danir og ikki droymdu um loysing. Men sambandið hevur ikki bara fætt navnið »separatist«. Tað hevur við støduni síðan 1906 kanska sterri lut í útviklingini móti loysing enn Jóannes Patursson og fylgismenn. Tí við í »Danskhedens Navn« at berast hart og ofta við ljótum vápnum móti føroyskum

máli í kirkju, skúla og við rættin hevur tað skapt ein »søsing« og sinnisrøring móti Dønum, sum væl er órættvis, men sum hevur gjørt víðurskiptini Dana og Feroyinga millum sovordin, at loysing nú stendur á dagsskránni.

Minnast tygum ikki, hvussu ill sintur formaður sambandsmanna við sínum monnum mótmæltu, tá ið føroyskt mál vann rætt í kirkjum?

Minnast tygum ikki, hvussu formaður sambandsmanna saman við Kr. Djurhuus, Johan Poulsen og hinum sambandsløggingssmonnum ferdu mótmæli til lögtingsins gerðabók imóti føroyskum sum lóggávumáli og noyddu amtmannin til at sýta at seta samtyktina um føroyskt sum lóggávumál í gildi. Hetta mótmæli skapti eitt óviligt stríð og varpaði gamla sjálvstýrið út av tingi og gav fólkaflokkinum, ið nú er vordin reinur loysingarflokkur, 6 menn afturat, næstan reinan meiriluta?

Hava tygum ikki lisið uppritið frá teim munnligu samráðingunum í Keypmannahavn og sæð, hvussu Johan Poulsen og Kr. Djurhuus sum talsmenn og oddamenn fyri sambandið fingi Knud Kristensen statsministara til at vera treiskan og seta alt upp á brettið: loysing ella ríkisstýrisins uppskot? Hava tygum ikki sæð, at Kr. Djurhuus og Jóhan Poulsen, ið báðir enn eru

fremstir oddamenn sambandsins, ikki vildu ganga við til nakað, men brigdandi og illstøðubirtandi noktaðu alt, fullkomiliga uppskotsleysir?

Teir leiðandi innan fyri sambandskandidatarnar hava ikki skift støðu. Við at hjálpa sambandinum at fáa eina sterka støðu á tingi, hjálpa tygum, harra Cl. Eliassen til, at fólkaflokkurin næstu ferð fær tað neyðturviliga bakgrundina av malsjónskheit og treiskni til at vinna ein reinan loysingarsigur við fólkaatkvøðu ella lögtingsvali.

Vilja tygum ikki loysing, harra Eliassen, mega tygum venda sambandinum ryggin og velja lista C, ið er tann einasti listi, hvørs kandidatar hava eina stjórnarstøðu, sum kann igjøgnumføra úttaan at skerja ríkisfelagsskapin og felagsrættindini, vit eiga saman við Dønum.

Hvussu kunnu tygum annarsfáa tygum til at siga almennum blaði, at sambandsflokkurin arbeiðir lika so væl sum socialistaflokkurin fyri socialari forso? Vita tygum ikki, hvat ið formaður sambandsins segði niðri í Danmark, at í Føroyum høvdu børnini at forsyrgja teim gomlu? Vita tygum ikki, at sambandið saman við fólkafloksmonnum (tá Jóannesar monnum) feldu javnaðarmannauppskotið um at veita teim gomlu somu hjálp sum úti á landinum niðri?

Seleiðis hevur sambandið verið. Tað hevur ikki skift »programm« ella menn. Vit mega tí vænta, at tað verður at bera seg at á sama hátt í komandi døgum.

Hvussu kunnu tygum, harra Eliassen, fáa tygum til at ræða fólk við tí gomlu grýluni, at socialistarnir vilja lata statin taka allar driftir, sum maður og menn hava barst fyri, tá ið tygum vita, at hatta er ósannind, tí eingin hevur verið heitari talsmaður enn socialistaflokkurin fyri, at fiskimenn og landmenn skulu eiga sín amboð, bátar, skip og virki á landi, meðan socialistaflokkurin er imóti, at privattrustar skulu kunna knekta og útsúgva hitt meiniga arbeiðandi fólk. Teir hava tí frammi, at hitt almenna skal yvirtaka bankalagið og aðrar høvudsæðrar í okkara vinnulvi, ið nú einstakir trustar valda og útsúgva fólk við.

Velja,

Hjálpargrunnurin fyri óarbeiðsførar fiskimenn.

Umsóknir um studning í ár verða at skriva á blankettir, ið eru at fáa hjá kommunustýrunum, og at innsenda við læknaváttaan áðrenn 20. november.

STJÓRNIN.

VELJÐ LISTA C

Tað kunngerst fyri slekt og vinum, at kæra kona mín

Julia

er deyð.

Jarðarferðin verður týsdagin frá Glyvrrar kirkju kl. 2 s. p.

Joen M. Joensen.
á Glyvrum.

At boyggja seg fyri fólkadóminum.

Í sínum aftursvari »Ein exclusión« sum Jákup í Jákupssovu hevur sent út, hvári hann greiðir frá sínari støðu á tingi, sigur hann á blaðsíðu 7 nøkur orð persónliga til min, og skal eg so lata svara honum aftur.

Í hann sigur: »at lata lögtingssessin frá mær til forðil fyri næsta mann man onga broyting gera, við tað at eisini hann, mær kunnugt, vil boyggja seg fyri fólkadóminum.«

At eg, um eg kom á ting, vildi boygt meg fyri einum fólkadómi, er satt. Men at eg í tí fyriliggjandi spurningi vildi gingið saman við fólkaflokkinum og proklamerað ein føroykan stat við bert 33 % av Føroya veljarum aftanfyrir seg, tað hevði eg sum demokratur ikki torað at gjørt.

Tað eru teir, ið ikki vilja hoyra talan um procentforholdið við atkvøðuna, men skal ein nakrantíð brúka tað, so má tað vera, tá ein slik broyting skal gerast, sum nú víðvikandi okkara ríkisrættarstøðu. Eingin stjórn í nøkrum felag hevði torað at broyta eina felagslóg við slikum procentforholdi, uttan fyrst at kalla saman til nýggjan aðalfund og harsamráðast av nýggjum um broytingina. Tað sama átti at verið mannagengdin hjá tinginum í hesum føri: nýggj samráðing, aðrenn endilig avgerð varð tikið.

At enda skal eg nerta við orðið »stemmukúgv, ið einans greiðir atkvøðu, sum flokksformaðurin býður.«

Á teim flokksfundum, eg havi verið, hevur formaðurin aldri givið orðrar, hvussu atkvøtt skal hava verið, men øll mál hava verið sett til uuvøðu og meirilutaviðtøkan hevur altíð verið fylgd í einum og hvørjum partamáli, uttan mun hvat støðu formaðurin hevur tikið.

Tað er tí ein sjálviylgja, at ein maður, ið ikki vil boyggja seg fyri eini fleirtalssamtykt, men istaðin gengur saman við øðrum flokki og atkvøðir móti sínum partamonnum, má bliva excluderaður.

Jacob Nielsen.

Prentaranæmingur

fær pláss beinanvegin.

Arnold Østers prentsmiðja.